

**Effect- en prestatieindicatoren begroting 2010**

| <i>indicatoren begroting 2010</i>   | <i>begroting 2009</i>  | <i>Toelichting</i>  |
|---|--|---|
| <b>Artikel 1. Optimaliseren van de ruimtelijke afweging</b><br><br><i>OD 1.2.1. Ruimtelijk instrumentarium ontwikkelen en beheren</i> |  | <b>Algemeen t.a.v. artikel 1:</b><br>De prestatieindicatoren ten aanzien van Interreg die in de begroting 2009 opgenomen zijn, maken in de begroting 2010 onderdeel uit van artikel 7 Versterken van het internationale Milieubeleid, operationeel doel 7.2.4 Interreg. |
| Actualiteit bestemmingsplannen / beheersverordeningen   | Nieuwe indicator die de werking van de nieuwe Wro in beeld brengt. |   |
| Beschikbaarheid structuurvisies   | Nieuwe indicator die de werking van de nieuwe Wro in beeld brengt. |   |
| Doorlooptijd bestemmingsplanprocedure   | Nieuwe indicator die de werking van de nieuwe Wro in beeld brengt. |   |
| Provincies hebben de rijksbelangen geborgd in een provinciale verordening   | Nieuwe indicator die de werking van de nieuwe Wro in beeld brengt. |   |
| <b>Artikel 2. Realisatie Nationaal Ruimtelijk Beleid</b><br><br><i>AD 2.1. Algemene Beleidsdoelstelling</i>                           |  |   |
| <b>Centrale doel</b><br>Tevredenheid over het landschap   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
| <b>Bescherming landelijk gebied</b><br>Bundelingspercentage van glastuinbouw  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
| Bebouwing in het landelijk gebied   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
| <b>Beschermen kwetsbare gebieden</b><br>Behoud zeer open ruimte in nationale landschappen   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
| Verstedelijking in rijksbufferzones   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                       |   |
| Zichtbaarheid 9 panorama's  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                       |   |
| Zichtbaarheid panorama's  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                       |   |
| <b>Realiseren recreatievoorzieningen rond de steden</b><br><i>Mogelijkheden op de wandelen en fietsen binnen 5 km van de woning</i>   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
| Beschikbaarheid van openbaar groen binnen 500 m van nieuwbouwwoningen   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.4)                       |   |
|   |  |   |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>   | <b>begroting 2009</b>  | <b>Toelichting</b> |
|---|--|--------------------|
| <b>Bedrijventerreinen</b><br>oppervlakte bedrijventerreinen in bundelingsgebieden                         | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.2)                             |                    |
| bundelingspercentage werken   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.2)                             |                    |
| <b>Verstedelijking</b>  |  |                    |
| bundelingspercentage wonen  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.2)                             |                    |
| dichtheid wonen, werken en detailhandel   | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| functiemenging  | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| aandeel woninguitbreiding binnen bebouwd gebied 2000  | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| ontsluitingskwaliteit HWN nieuwbouwwoningen en bedrijven/voorzieningen                                    | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| ontsluitingskwaliteit OV nieuwbouwwoningen  | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| Aandeel arbeidsplaatsen en aandeel woningen binnen bereik station of frequent stad en streekvervoer       | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Verstedelijking.  |                    |
| <b>Energiezuinigheid</b>  |  |                    |
| Energieprestatie nieuwbouw  | Nieuwe indicator die aansluit op de doelstellingen van Energiezuinigheid |                    |
| <i>OD 2.2.1 Behouden en ontwikkelen van de ruimtelijke kwaliteit</i>                                      |  |                    |
| <b>Bedrijventerreinen</b><br>Areaal te herstructureren bedrijventerrein                                   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.3)                             |                    |
| Doorlooptijd bij herstructurering   | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.3)                             |                    |
| <b>Recreatievoorzieningen rond de steden</b><br>Aan te kopen en in te richten recreatiegebied             | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                             |                    |
| Oppervlakte dagrecreatieve functies in bufferzones  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                             |                    |
| <b>Beschermen landelijk gebied</b><br>Areaal verspreid liggend glas                                       | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.5)                             |                    |
| <b>Innovatieprogramma</b><br>Projecten waarbij stedenbouw en regionaal ontwerp een belangrijke rol spelen | Nieuwe indicator   |                    |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>   | <b>begroting 2009</b>  | <b>Toelichting</b>   |
|---|--|--|
| <b>Plancapaciteit wonen en werken</b><br>Bestemmingsplancapaciteit  | Bestaande indicator op artikel 2 (tabel 2.2)                                     |  |
| <i>OD 2.2.2 Integrale ruimtelijke projecten van nationale betekenis</i>   |  | Geen prestatie-indicatoren, dit OD wordt afgedekt met indicatoren die bij AD 2.1 zijn opgenomen                                      |
| <i>OD 2.2.3 Stimuleren van de architectonische kwaliteit</i>  | Hiervoor is geen zinvolle indicator voorhanden.                                  |  |
| <b>Artikel 3. Klimaatverandering en luchtkwaliteit</b><br><i>OD 3.2.1 Voorkomen klimaatverandering</i>  |  |  |
| Streefwaarden binnenlands klimaatbeleid (2008-2012) en prognose voor 2010   | Bestaande indicator op artikel 3 (tabel 3.3), uitgebreid met effect van recessie | PBL heeft op verzoek van VROM de fysieke emissies van broeikasgassen berekend met en zonder recessie. Deze informatie is toegevoegd. |
| <i>OD 3.2.2 Verbeteren luchtkwaliteit</i>   |  |  |
| Emissies verzurende en luchtverontreinigende stoffen en doelstellingen voor 2010 (SO <sub>2</sub> , NO <sub>x</sub> , NH <sub>3</sub> en VOS) | Bestaande indicator op artikel 3 (tabel 3.4).                                    |  |
| Effectindicatoren lokale luchtkwaliteit (kilometers weglengte overschrijding grenswaarde PM <sub>10</sub> en NO <sub>2</sub> )                | Bestaande indicator op artikel 5 (tabel 5.3)                                     |  |
| Sectorplafonds voor doelgroepen in 2010   | Bestaande indicator op artikel 3 (tabel 3.5)                                     |  |
| <i>OD 3.2.3 Stimuleren van duurzame mobiliteit</i>  |  |  |
| Effectindicatoren nationale verkeersemissieplafonds   | Bestaande indicator op artikel 5 (tabel 5.5)                                     |  |
| <i>OD 3.2.4 Bevorderen duurzame industrie</i>   |  |  |
| Integrale milieutaakstellingen voor 2010  | Bestaande indicator op artikel 7 (80-90% reductie ten opzichte van 1990), p.108  |  |
| <b>Artikel 4. Duurzaam Produceren</b><br><i>OD 4.2.1 Reductie van milieubelasting door (ketengericht) afval- en productenbeheer</i>           |  |  |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>   | <b>begroting 2009</b>   | <b>Toelichting</b>   |
|---|---|--|
| Ontwikkeling afvalaanbod en nuttige toepassing 2012   | Bestaande indicator op artikel 6 (grafiek 6.4 en toelichting)   |  |
| <i>OD 4.2.2 Verbeteren van milieukwaliteit van bodem en water</i>   |   |  |
| Milieukwaliteit bodem   | Bestaande indicator op artikel 4 (tabel 4.2)  |  |
| Effectindicatoren milieukwaliteit water (7 indicatoren)   | Bestaande indicator op artikel 4 (tabel 4.4)  |  |
| <i>OD 4.2.3 Duurzaam gebruik van ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen</i>   |   |  |
| Effect-indicatoren duurzame landbouw (ammoniak, gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen)   | Bestaande indicator op artikel 4 (tabel 4.6), aangevuld met het percentage overschrijdingen van de norm voor fijnstof bij veehouderijbedrijven. | Een indicator voor natuurlijke hulpbronnen is in ontwikkeling bij PBL in het kader van nationale Millennium Ecosystem Assessment.  |
| <b>Artikel 6. Verminderen van risico's van stoffen, straling en ggo's</b><br><i>OD 6.2.1 Veilig gebruik van chemische stoffen</i> |   |  |
| Effectindicatoren veilig gebruik van chemische stoffen (REACH, geregistreerde stoffen, prioritair stoffen, stoffen, nanodeeltjes) | Bestaande indicator op artikel 6 (tabel 6.2), inclusief grafiek 6.2 en 6.3.   |  |
| <i>OD 6.2.2 Bescherming tegen straling</i>  |   |  |
| Effectindicatoren bescherming tegen straling (emissies radioactieve stoffen en elektromagnetische velden van hoogspanningslijnen) | Bestaande indicator op artikel 6 (artikel 6.3)  |  |
| <i>OD 6.2.3 Verantwoorde toepassing van ggo's</i>   |   |  |
| Percentage illegale introducties in het milieu  | Nieuwe indicator, die zich richt op percentage illegale introducties in het milieu. Deze is ter vervanging van bestaande indicator (tabel 6.4). |  |
| Geen nadelige effecten van ggo's  | Nieuwe indicator, die slechts in grote lijnen meetbaar is (zie toelichting).  | Uit onderzoek is gebleken dat deze streefwaarde niet meetbaar is. Wel wordt het milieu in zijn algemeen gemonitord door het Netwerk Ecologische Monitoring onder leiding van het RIVM. |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>  | <b>begroting 2009</b>  | <b>Toelichting</b>  |
|--|--|---|
| <i>OD 6.2.4 Beheersing van risico's die samenhangen met externe veiligheid</i>   |  |   |
| Prestatie-indicatoren voor aanvaardbaarheid van risicovolle situaties, oplossen van niet-aanvaardbare situaties en preventie (integratie in 1 tabel) | Bestaande indicatoren op artikel 8 (tabel 8.2, 8.3, 8.4 en 8.5)  |   |
| <b>Artikel 7. Versterken van het internationale milieubeleid</b><br><i>OD 7.2.1 Internationaal VROM (en WWI) beleid</i>                              | Hiervoor is geen zinvolle indicator, doel ondersteunend aan andere prestaties op VROM en WWI begroting         |   |
| <i>OD 7.2.2 Clean Development Mechanism</i>  |  |   |
| Het aantal geleverde CDM-rechten   | Dit is een nieuwe indicator, op verzoek van de Tweede Kamer.   |   |
| <i>OD 7.2.3 Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken</i>  | Dit betreft internationale onderhandelingen, die moeilijk te vatten zijn in indicatoren.                       |   |
| <i>OD 7.2.4 Interreg</i>   |  |   |
| Prestatie-indicator uitvoering en deelname NL aan Interreg projecten   | Dit is een bestaande indicator op artikel 1 (tabel 1.2). Het bezoek van de interactieve website is weggelaten. |   |
| <b>Artikel 10. Leefomgevingskwaliteit</b><br><i>OD 10.2.1 Realiseren duurzaam gebruik bodem, ondergrond en grondwater</i>                            |  | <b>Algemeen t.a.v. artikel 10</b><br>De meeste effectindicatoren opgenomen in de begroting 2009 zijn opnieuw opgenomen in de begroting 2010. De nieuwe effectindicatoren vooral op het gebied van Geluid en Klimaat moeten bedragen aan het beter kunnen meten van het gevoerde beleid op deze beleidsvelden. |
| Baten tgv verminderde negatieve gezondheidseffecten bij Nederlandse bevolking ten gevolge van bodemverontreiniging                                   | Nieuwe indicator   |   |
| Baten tgv hogere waardering van vastgoed   | Nieuwe indicator   |   |
| bedreiging van drinkwatervoorzieningen en strategische grondwatervoorraden   | Nieuwe indicator   |   |
| Baten tgv verminderde negatieve gezondheidseffecten bij Nederlandse bevolking ten gevolge van bodemverontreiniging                                   | Nieuwe indicator   |   |
| Baten tgv hogere waardering van vastgoed   | Nieuwe indicator   |   |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>   | <b>begroting 2009</b>   | <b>Toelichting</b> |
|---|---|--------------------|
| bedreiging van drinkwatervoorzieningen en strategische grondwatervoorraden  | Nieuwe indicator  |                    |
| Bodemonderzoeken en bodemsaneringen spoedlocaties:<br>Beschikking risico's en nemen maatregelen bij spoedlocaties<br>Historisch onderzoek<br>Oriënterend onderzoek<br>Nader onderzoek                   | Bestaande indicator komt van artikel 4  |                    |
| Bodemonderzoeken en bodemsaneringen in stedelijk gebied<br>Saneringen<br>Oriënterend onderzoek<br>Nader onderzoek   | Bestaande indicator komt van artikel 4  |                    |
| Bodemonderzoeken en bodemsaneringen in grondwaterbeschermingsgebied:<br>Beschikking risico's en nemen maatregelen bij spoedlocaties<br>Historisch onderzoek<br>Oriënterend onderzoek<br>Nader onderzoek | Bestaande indicator komt van artikel 4  |                    |
| <i>OD 10.2.2: Tegengaan geluidhinder</i>  |   |                    |
| Aantal geluidgehinderden<br>Aantal gehinderden Schiphol<br>Tabel prestatieindicatoren aantal woningen<br>Oppervlakte EHS-gebied met lawaai geringer dan 39 dB Lden                                      | Nieuwe indicator<br>Nieuwe indicator<br>Nieuwe indicator meer detailinformatie<br>Bestaande indicator komt van artikel 5 (tabel 5.4b) |                    |
| <i>OD 10.2.3: Realiseren van ruimte voor windenergie en klimaatadaptatie</i>  |   |                    |
| Aantal bedreigden en economisch risico door klimaatverandering  | Nieuwe indicator  |                    |
| De vermeden CO2-uitstoot door gebruik windenergie   | Nieuwe indicator  |                    |

| <b>indicatoren begroting 2010</b>   | <b>begroting 2009</b>                              | <b>Toelichting</b> |
|---|--|--------------------|
| Percentage groen en water in stedelijk gebied met adaptatie effect: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Groen in bebouwd gebied G50</li> <li>• Oppervlaktewater in bebouwd gebied G50</li> </ul> | Bestaande indicator komt van artikel 8 (tabel 8.6) |                    |
| Klimaatadaptatie is opgenomen in ruimtelijke (bestemmings) plannen  | Bestaande indicator komt van artikel 8 (tabel 8.7) |                    |
| Ruimte bieden voor uitvoering maatregelen vasthouden bergen en afvoeren: Verdeling van maatregelen in deelstroomgebiedsvisionen   | Bestaande indicator komt van artikel 8 (tabel 8.7) |                    |
| Ruimtelijke ontwikkelingen (woningen) in Winterbed grote rivieren   | Bestaande indicator komt van artikel 8 (tabel 8.7) |                    |
| Ruimtelijke ontwikkelingen kustfundament: aantal woningen buiten bebouwd gebied op kustfundament  | Bestaande indicator komt van artikel 8 (tabel 8.7) |                    |
| Vergund vermogen  | Bestaande indicator                                |                    |
| <i>OD 10.2.4: Bevorderen adequaat gebiedsgericht instrumentarium en duurzame ontwikkeling</i>   |  |                    |
| Tabel indicatoren milieukwaliteit in het landelijk gebied   | Bestaande indicator komt artikel 4 (tabel 4.5)     |                    |